

Het toekomstige leven

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel over Calvijns visie op de ijdelheid van dit leven. We hoeven niets van dit leven te verwachten, maar moeten het toekomstige leven overdenken.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2009) Het toekomstige leven. In: Aan de slag met Calvijn, Bronteksten op school - deel 1 (pp. 60-61) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hoofd/hart
Plaatsingsdatum	2009
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Ijdelheid

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 18 Het toekomstige leven. Boek III, IX

Op een vrij radicale manier verwoordt Calvijn in de onderstaande tekst dat we niets van dit leven moeten verwachten. Hij geeft talloze voorbeelden uit het dagelijks leven waardoor de teleurstellingen in het leven van een mens naar voren komen. Volgens hem is dat een aanwijzing om niet zo'n 'beestachtige liefde' tot deze wereld te hebben. Spannend in de lezing en de bespreking van deze tekst zal zijn hoe we de mooie dingen van het leven moeten zien in verhouding tot de donkere kanten. De vraag is of wij in onze huidige samenleving nog iets over hebben van de notie van de verachting van deze wereld. De vraag is ook hoe wij kunnen omgaan met de vragen over de overdenking van het toekomstige leven.

III.9.1 De ijdelheid van dit leven

Onder welke soort van beproeving wij ook gebukt gaan, we moeten ons altijd dit als doel ervan voor ogen houden dat we eraan wennen het tegenwoordige leven te verachten en als gevolg daarvan onszelf aansporen om het toekomstige leven te overdenken. De Heere weet namelijk heel goed hoezeer wij van nature geneigd zijn tot een redeloze liefde voor deze wereld, en daarom wendt Hij het meest geschikte middel aan om ons daarvan te weerhouden en te bevrijden van die redeloosheid, zodat we niet al te vasthoudend blijven hangen aan deze liefde. Er is onder ons niemand die niet graag de indruk wil wekken in heel zijn levensgang naar de hemelse onsterfelijkheid te verlangen en te streven. We vinden het namelijk beschamend om het redeloze vee in geen enkel opzicht te overtreffen, maar de toestand van de dieren zou zeker niet minder dan de onze zijn, indien wij niet daarbovenuit nog de verwachting van het eeuwige leven na de dood zouden hebben. Maar als je nagaat wat ieder van ons denkt, wil en doet, zul je daarin niets dan stof en aarde vinden. Vandaar ook de dwaasheid dat onze geest zo door de loze schijn van rijkdom, macht en eer bevangen en afgestompt raakt dat zijn blik niet verder reikt. Ook het hart wordt zo door verlangen naar geld, goed en genot verzaagd dat het niet hoger kan rijzen. Kortom, heel de ziel raakt verstrikt in de verlokkingen van het vlees en zoekt haar geluk op aarde.

Om dit kwaad tegen te gaan geeft de Heere de Zijnen door steeds weer nieuwe toonbeelden van ellende onderwijs aangaande de ijdelheid van het tegenwoordige leven. Om te voorkomen dat zij zichzelf een duurzame en onbezorgde rust en vrede in dit leven voorspiegelen, laat Hij hen dus dikwijls door oorlog, oproer, moord en doodslag of andere onrechtmatigheden verontrusten en belagen. Om ervoor te zorgen dat zij niet in grote hebzucht haken naar vergankelijke en onbestendige rijkdom of rust vinden in de dingen die zij bezitten, brengt Hij hen nu eens door verbanning, dan weer door onvruchtbaarheid van het land, nu eens door brand en dan weer op andere manieren tot armoede, of houdt Hij althans hun bezit bescheiden. Om hen niet al te veel te laten opgaan in de genoegens van het huwelijk, laat Hij hen kwellen door slecht gedrag van hun vrouwen, of houdt Hij hen nederig met kwaadwillige kinderen, of slaat Hij hen met het verlies van

hun dierbaren. En indien Hij hun in dit alles al iets meer vergunt, stelt Hij hun toch door ziekten en gevaren voor ogen hoe hachelijk en vergankelijk alles is wat aan de dood onderworpen is, zodat zij zich niet in dwaze roemzucht erop gaan verheffen of al te veel vreugde en vertrouwen erin stellen.

Dan hebben wij dus pas werkelijk baat bij de leerschool van het kruis, wanneer wij leren dat dit leven, wanneer het op zijn eigen waarde geschat wordt, rusteloos, vol verwarring, op talloze manieren ongelukkig en in geen enkel opzicht echt gelukkig is; dat alles wat als de goede dingen van het leven beschouwd wordt, onzeker, onbestendig, vergankelijk en met veel kwaad vermengd en bezoedeld is. Tevens moeten we dan vaststellen dat we hier niets dan strijd te zoeken of te verwachten hebben, en dat wij de ogen moeten opheffen naar de hemel en denken aan de kroon die ons daar wacht. Want we moeten het zo zien, dat ons hart nooit echt ertoe gebracht zal worden zijn verlangen en gedachten te richten op het toekomstige leven, als het niet eerst vervuld is van verachting voor het tegenwoordige leven.

Vragen:

1. Calvijn spreekt over de verachting voor het tegenwoordige leven. Wat vind je ervan dat Calvijn dat op deze manier uitdrukt?
2. Wat doet het met je als je de bewijzen van ellende in je eigen leven of in het leven van de leerlingen volgens Calvijn moet zien als onderwijs van de Heere?
3. Hoe geef je het verlangen naar het eeuwige leven praktisch vorm in het leven van elke dag?
4. Bent u het eens met Calvijn dat God mensen hun huis laat afbranden, geliefden laat sterven en dergelijke om maar niet te veel aan het hier en nu te 'klevan'? Klopt het wat Calvijn zegt? Of is dit een middeleeuwse gedachte?